

BIR MAHALLA – BIR YETAKCHI: YOSHLAR KELAJAGINI QURAYOTGAN INSONLAR

Tursunov Muzaffarjon Muxammadali o‘g‘li

*Farg‘ona viloyati Dang‘ara tumani Naymancha fuqarolar yig‘ini Yoshlar
yetakchisi*

Email: tursunovmuzaffar301@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada O‘zbekistonda mahalla institutida joriy etilgan yoshlar yetakchisi tizimining mazmuni, huquqiy asoslari, amaliy vazifalari va ijtimoiy samarasi tahlil qilinadi. Shuningdek, maqolada yoshlar yetakchisi institutining shakllanishi, mahalla darajasida yoshlar bilan ishlash mexanizmlari, bandlik, ijtimoiy faollik, iste‘dodlarni qo‘llab-quvvatlash va muammolarni manzilli hal etishdagi o‘rni yoritiladi. Tahlil natijasida yoshlar yetakchisi oddiy ijrochi emas, balki mahalladagi ijtimoiy o‘zgarishlar koordinatori, yoshlar manfaatini davlat siyosati bilan bog‘lovchi amaliy institut ekani asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: mahalla, yoshlar yetakchisi, yoshlar siyosati, Yoshlar daftari, yoshlar bandligi, mahalla boshqaruvi, Besh tashabbus, ijtimoiy faollik, mahalla yettiligi, yoshlar bilan ishlash.

Annottsiya: This article analyzes the essence, legal foundations, practical functions, and social effectiveness of the youth leader system introduced within the mahalla institution in Uzbekistan. In addition, the study highlights the formation of the youth leader institution, the mechanisms of working with youth at the community (mahalla) level, and its role in ensuring employment, increasing social activity, supporting talents, and addressing youth-related problems in a targeted manner.

The analysis demonstrates that the youth leader is not merely an executor, but a coordinator of social transformation within the mahalla and a practical institution that connects youth interests with state policy.

Keywords: mahalla, youth leader, youth policy, Youth Register, youth employment, community governance, Five Initiatives, social activity, mahalla system, youth engagement

Kirish

Bugungi kunda yoshlar masalasi davlat siyosatining alohida yo‘nalishi bo‘lib qolmay, jamiyatning ertangi qiyofasini belgilovchi strategik soha sifatida qaralmoqda. Yoshlar bilan ishlashni faqat maktab, kollej, universitet yoki alohida davlat idoralari zimmasiga yuklash yetarli emasligi hayotning o‘zi bilan isbotlandi. Chunki yoshning muammosi ham, iste’dodi ham, ijtimoiy kayfiyati ham eng avvalo uning yashash joyida — mahallada ko‘rinadi. Shu ma’noda, mahalla yoshning tarbiyasi, bandligi, bo‘sh vaqtini mazmunli tashkil etish, muammosini eshitish va imkoniyatini ochish mumkin bo‘lgan birinchi ijtimoiy maydondir. Ana shu ehtiyojdan kelib chiqib, O‘zbekistonda 2022-yil 19-yanvardagi PQ-92-son qaror bilan har bir shaharcha, qishloq, ovul va mahallada **yoshlar yetakchisi lavozimi** joriy etildi. Shu qaror bilan mahalladagi yoshlar bilan ishlash alohida shaxsiy mas’uliyat, alohida tizim va alohida natija mezonlariga ega bo‘lgan institutga aylantirildi.

Mazkur qarorning mazmuniga e’tibor berilsa, yoshlar yetakchisining vazifasi faqat tadbir o‘tkazish yoki ro‘yxat yuritish bilan cheklanmaganini ko‘rish mumkin. Hujjatda uning asosiy vazifalari sifatida yoshlarning o‘ziga ishonchini oshirish, jamiyat uchun foydali loyihalarni mahalla darajasida amalga oshirish, yoshlarning shaxsiy rivojlanishi va iste’dodini ro‘yobga chiqarishga xizmat qiluvchi ishlarni tashkil etish, “Besh tashabbus olimpiadasi”ni keng targ‘ib qilish, mehnat bozoriga kirib kelayotgan yoshlarning tadbirkorlik ko‘nikmalarini kuchaytirish va bandligiga ko‘maklashish, shuningdek “Yoshlar daftari”ga kiritilgan yoshlarga ko‘rsatiladigan yordamning ijtimoiy hamkorlik tamoyiliga asoslanishini ta’minlash belgilangan. Demak, yoshlar yetakchisi bir vaqtning o‘zida tarbiyachi, motivator, tashabbus tashkilotchisi, ijtimoiy vositachi va mahalla darajasidagi amaliy menejer sifatida ko‘rilmoqda.

Bu tizim tasodifan paydo bo‘lgani yo‘q. Qaror bilan mahalla, tuman, viloyat va respublika bo‘g‘inlari o‘rtasida vertikal boshqaruv tizimi shakllantirilgani, Yetakchilar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi respublika komissiyasi tuzilgani, ularning ishini raqamlashtirish, KPI asosida baholash, planshet va elektron platformalar bilan ta’minlash choralari ko‘rilgani bu soha davlat uchun qanchalik jiddiy ahamiyatga ega ekanini ko‘rsatadi. Hattoki, ushbu tizim uchun shtat birliklari umumiy o‘rta ta’lim maktablaridagi 10 008 nafar yoshlar yetakchisi shtatlarini qisqartirish hisobidan shakllantirilgani ham resurslar mahalla darajasiga qayta

yo‘naltirilganini ko‘rsatadi. Bu esa yoshlar bilan ishlash markazini ta‘lim muassasasidan yashash hududiga siljitgan muhim institutsional burilishdir.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, bugun mahalladagi yoshlar yetakchisi faoliyati oddiy ma‘muriy lavozim emas, balki davlatning yoshlar siyosatini “mahallabay” hayotga tushiradigan amaliy mexanizmga aylandi. 2025-yil yakunlariga doir rasmiy tahlillarda mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimi yanada keng qamrovli va natijador shaklga ega bo‘lgani qayd etilmoqda. Xususan, mamlakat bo‘ylab minglab mahallalarda millionlab yoshlarning ehtiyoji, qiziqishi, qobiliyati va muammolari tizimli ravishda o‘rganilib, ular asosida manzilli ishlar tashkil etilgan. Shu jarayonda yoshlarni bandlikka jalb qilish, tadbirkorlikka yo‘naltirish, yer ajratish hamda qishloq xo‘jaligi faoliyatiga keng jalb etish bo‘yicha sezilarli natijalarga erishilgan.

Amaliy faoliyat natijasida yuz minglab yoshlar ish bilan ta‘minlanib, ko‘plab yoshlarga dehqonchilik va fermerlik faoliyatini boshlash uchun yer ajratilgan, bu esa qishloq xo‘jaligi mahsulotlari yetishtirish hajmining oshishiga xizmat qilgan. Ushbu ko‘rsatkichlar shuni anglatadiki, yoshlar bilan ishlash tizimi endilikda faqat targ‘ibot darajasida emas, balki aniq hisob-kitob, ehtiyojlarni chuqur tahlil qilish va real natijalarga asoslangan boshqaruv modeliga aylangan.

Metodologiya

Maqola tayyorlashda normativ-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish, rasmiy statistik va axborot manbalarini qiyosiy o‘rganish, institutsional tahlil hamda mantiqiy umumlashtirish usullaridan foydalanildi. Asosiy manbalar sifatida 2022-yil 19-yanvardagi PQ-92-son qaror, 2022-yil 7-iyundagi 312-son hukumat qarori, 2023-yil 20-noyabrdagi 608-son hukumat qarori, 2024-yilda mahalla tizimidagi KPIga doir me‘yoriy hujjatlar, shuningdek 2025-yil fevralida e‘lon qilingan rasmiy natijalar va 2026-yil 5-fevraldagi PQ-49-son qaror ma‘lumotlari o‘rganildi. Tadqiqotda yoshlar yetakchisi institutining faqat huquqiy tavsifi emas, balki uning amalda qanday funksiyalarni bajarayotgani, qaysi mexanizmlar orqali ishlayotgani va qaysi yo‘nalishlarda samaradorlik ko‘rsatayotgani tahlil qilindi.

Tahlilda uch asosiy savol markazga qo‘yildi. Birinchisi, yoshlar yetakchisi nima uchun joriy etildi va u avvalgi institutlardan nimasi bilan farq qiladi? Ikkinchisi, yoshlar yetakchisi mahalladagi yoshlar muammosini aniqlash va hal etishda qaysi amaliy vositalar orqali ishlaydi? Uchinchisi, bu tizimning real natijasi nimada ko‘rinmoqda? Shu asosda huquqiy matnlar, rasmiy xabarlar va tashkiliy

qarorlar bir-biri bilan bog‘liq holda sharhlandi. Bu yondashuv mavzuni quruq tavsif emas, balki tizimli ijtimoiy institut sifatida baholash imkonini berdi.

Natijalar

Tahlil shuni ko‘rsatdiki, yoshlar yetakchisi instituti avvalo yoshlar bilan ishlashni “hududiy mas’uliyatsizlik” holatidan “aniq manzil va aniq javobgarlik” tizimiga o‘tkazdi. Ilgari yoshlar bilan ishlash ko‘pincha turli tashkilotlar zimmasida tarqoq holda bo‘lib, yoshning muammosi kim tomonidan yechilishi noaniq qolib ketishi mumkin edi. Endi esa har bir mahallada yoshlar bilan ishlashga mas’ul shaxs bor: u yoshning kimligi, qaysi toifaga mansubligi, nimaga qiziqishi, nimadan qiynalayotgani, qaysi imkoniyatga muhtojligini bilishi kerak. Qarorda ham “Yoshlar balansi”ni shakllantirish, “Yoshlar daftari” va “Yoshlar portali”ni raqamlashtirish, xorijdagi mahalla yoshlari bilan aloqa o‘rnatish kabi yo‘nalishlarning KPI mezonlariga kiritilgani bejiz emas. Bu yoshlar bilan ishlashni hisobot uchun emas, ma’lumotga tayangan boshqaruv uchun tashkil etilganini ko‘rsatadi.

Ikkinchi muhim natija — yoshlar yetakchisi faoliyatining bandlik va iqtisodiy faollikka bevosita bog‘lab qo‘yilganidir. PQ-92-son qarorda mehnat bozoriga kirib kelayotgan yoshlarning tadbirkorlik ko‘nikmalarini kuchaytirish va ularning bandligiga ko‘maklashish yetakchining asosiy vazifalaridan biri sifatida belgilangan. 2024-yil bo‘yicha rasmiy natijalarda 377 ming yosh ish bilan ta’minlangani qayd etilishi ushbu yo‘nalish qog‘ozdagi vazifa bo‘lib qolmaganini ko‘rsatadi. Albatta, bu natija faqat bitta mansabdor shaxsning emas, balki butun mahallabay ishlash tizimining samarasi. Lekin mahalladagi birinchi aloqa nuqtasi aynan yoshlar yetakchisi ekanini inobatga olsak, u yoshni ro‘yxatga olishdan tortib, kasbga yo‘naltirish, tadbirkorlikka undash, bo‘sh ish o‘rinlari va dasturlarga yo‘naltirishgacha bo‘lgan jarayonning boshlang‘ich halqasidir.

Uchinchi natija — yoshlar yetakchisi madaniy, sport va ma’naviy hayotni jonlantiruvchi institut sifatida ham ko‘rilmog‘da. Qarorda uning faoliyat yo‘nalishlari orasida “San’at g‘unchalari”, “Yoshlar ovozi”, “Yosh musavvirlar”, “Kamalak yulduzlari” kabi ijodiy tanlovlar, mini-futbol, voleybol, basketbol, stol tennis, yugurish, shaxmat, badminton kabi sport musobaqalari, “5 000 qadam” yurish marafoni va “Yosh ekolog” aksiyasi kabi tashabbuslarni tashkil etish vazifalari ochiq ko‘rsatilgan. Bu juda muhim jihat. Chunki yoshlar bilan ishlash faqat muammoli yoshlarni nazorat qilish emas, aksincha, yoshlarning energiyasini ijobiy faoliyatga burishdir. Mahallada bo‘sh vaqt mazmunli tashkil etilsa, ijtimoiy

befarqlik, bekorchilik, zararli ta'sirlarga moyillik va ma'naviy bo'shliq kamayadi. Davlat ushbu sohani shu qadar muhim deb bilganki, bo'sh vaqtni mazmunli tashkil etish va tadbirlarga yoshlarni to'liq qamrab olish darajasini ham KPI ko'rsatkichiga aylantirgan.

To'rtinchi natija — yoshlar yetakchisi yordam va qo'llab-quvvatlashni manzilli tashkil etuvchi amaliy vositachiga aylanganidir. 2022-yil 7-iyundagi 312-son qarorda mahalla darajasidagi tadbirlar bo'yicha yoshlar yetakchisi choraklik loyiha, tanlov va tadbirlar soni hamda turi yuzasidan tuman-shahar bo'limlariga ma'lumot taqdim etishi belgilangan. Boshqacha aytganda, u faqat ijrochi emas, balki mahalladagi yoshlar ehtiyojidan kelib chiqib loyiha portfelini shakllantiruvchi subyektdir. Bundan tashqari, boshqa me'yoriy hujjatlarda yoshlar yetakchisining subsidiya va tavsiyalar berish bilan bog'liq jarayonlarda ham ishtirok etishi ko'zda tutilgan. Bu esa mahalladagi yoshning muammosi davlat dasturiga ulanishi uchun yetakchi real ko'prik vazifasini bajarishini ko'rsatadi.

Beshinchi natija — tizimning legitimatsiyasi va rag'bat mexanizmlarining kuchayganidir. 2023-yil 20-noyabrdagi 608-son qaror bilan “Yilning eng namunali mahalla yoshlar yetakchisi” tanlovini tashkil etish tartibi tasdiqlangan. Rasmiy hujjatda bu tanlov 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish doirasida belgilangan vazifa ekani ko'rsatilgan. Bu juda muhim ramziy va amaliy qadam: davlat yoshlar yetakchisini quyi bo'g'indagi oddiy ijrochi emas, tajriba va innovatsiya egasi sifatida ko'rmoqda, yaxshi ishlayotganlarni ajratib ko'rsatmoqda, tajribani ommalashtirishga urinmoqda. Tanlovning o'zi ham kasbiy identifikatsiyani, ichki motivatsiyani va natijaga ishlash madaniyatini kuchaytiradi.

Oltinchi natija — yoshlar yetakchisi endi kengroq mahalla boshqaruv tizimining tarkibiy qismiga aylanganidir. 2022-yil 1-martdagi PF-81-son farmonda yoshlar yetakchisi mahalla kengashi tarkibiga kiritilgani qayd etilgan. Keyingi hujjatlarda esa u “mahalla yettiligi” tarkibidagi muhim bo'g'in sifatida tilga olinadi. 2024-yildagi huquqiy asoslarda mahalla raisi hokim yordamchisi, yoshlar yetakchisi, xotin-qizlar faoli va boshqa subyektlar faoliyatini KPI asosida baholashda ishtirok etishi belgilangan. Bu esa yoshlar yetakchisi faoliyati mahalladagi umumiy ijtimoiy-iqtisodiy boshqaruvdan ajratilmay, kompleks rivojlanish bilan bog'langanini bildiradi. Yosh masalasi endi faqat “tarbiya” emas, balki bandlik, xavfsizlik, ijtimoiy himoya, mahalla infratuzilmasi va jamoatchilik faolligi bilan uzviy bog'liq masalaga aylandi.

Yettinchi natija — institutning hozirgacha rivojlanishda davom etayotganidir. 2026-yil 5-fevraldagi PQ-49-son qarorga ko‘ra, 2026-yil 1-martdan boshlab xotin-qizlar faoli va yoshlar yetakchisi tuman va shahar hokimi tomonidan lavozimga tayinlanishi va lavozimidan ozod etilishi belgilandi. Bu o‘zgarish tizimning boshqaruv mexanizmi qayta ko‘rib chiqilayotganini, yoshlar yetakchisining hududiy ijro hokimiyati bilan aloqasi kuchaytirilayotganini ko‘rsatadi. Demak, bu institut yakuniy shaklga kelib bo‘lgan emas; aksincha, u davlat boshqaruvi ehtiyojlari va natijadorlik talablari asosida takomillashib bormoqda.

Muhokama

Yuqoridagi natijalar asosida shuni aytish mumkinki, yoshlar yetakchisi institutining eng katta yutug‘i — u yoshlar siyosatini abstrakt shiorlardan chiqarib, mahalla hayotining kundalik amaliyotiga olib kirganidir. Ilgari “yoshlar bilan ishlash” deganda ko‘pincha yig‘ilish, bayram tadbiri yoki umumiy targ‘ibot tushunilgan bo‘lsa, hozir bu ibora ancha konkret mazmunga ega: yoshning qobiliyatini aniqlash, bandlikka yo‘naltirish, ijtimoiy yordamga ulash, sport va madaniyatga qamrab olish, iste‘dodni ko‘rsatish maydonini topib berish va muammosini manzilli hal qilish. Shu ma‘noda, yoshlar yetakchisi “ko‘rinadigan davlat”ning mahalladagi vakiliga aylandi. Yosh davlatni qonun matnida emas, ko‘pincha o‘z mahallasidagi amaliy yordam orqali his qiladi. Agar unga o‘qish, ish, grant, tanlov, sport maydoni yoki shunchaki e‘tibor kerak bo‘lsa, u birinchi navbatda yoshlar yetakchisiga murojaat qiladi. Shu jihatdan, bu institut ishonch va ijtimoiy kapitalni shakllantirishda ham muhim rol o‘ynaydi.

Biroq masalaga faqat ijobiy bo‘yoqlarda qarash yetarli emas. Tizimning kuchli bo‘lishi uchun uchta shart ayniqsa muhim. Birinchisi, **kadr sifati**. Hujjatlarda vazifa keng berilgan: u bandlikka ham ko‘maklashadi, iste‘dodni ham rivojlantiradi, tadbir ham tashkil etadi, raqamli hisobot ham yuritadi, “Yoshlar daftari” bilan ham ishlaydi. Demak, yoshlar yetakchisidan bir vaqtning o‘zida psixologik sezgirlik, tashkiliy qobiliyat, raqamli savodxonlik, huquqiy bilim va muloqot madaniyati talab etiladi. Agar bu lavozimga faqat hisobot topshirishni biladigan, lekin yosh bilan til topisha olmaydigan kadr kelsa, tizimning ruhi yo‘qoladi. Shuning uchun yoshlar yetakchisini faqat shtat birligi sifatida emas, professional tayyorgarlik talab qiladigan ijtimoiy mutaxassis sifatida ko‘rish zarur. Bu ehtiyojning o‘zi ham markaziy darajada uslubiy ko‘mak va nazorat tizimi yaratilgani bilan tasdiqlanadi.

Ikkinchi shart — **natijani faqat tadbir soni bilan emas, yosh hayotidagi o‘zgarish bilan o‘lchash**. Masalan, o‘tkazilgan musobaqalar yoki seminarlar soni ko‘p bo‘lishi mumkin, biroq asosiy savol boshqacha: shu tadbirlardan keyin nechta yosh doimiy faoliyatga jalb qilindi, nechta yosh kasb o‘rgandi, nechta yosh ish topdi, nechta yosh o‘zidagi iste’dodni namoyon eta oldi? PQ-92 qarorda KPI mezonlariga qamrov darajasi, bo‘sh vaqtni mazmunli tashkil etish, raqamlashtirish va xorijdagi yoshlar bilan aloqa kabi ko‘rsatkichlarning kiritilgani shu muammoni birmuncha hisobga oladi. Ammo kelgusida sifat ko‘rsatkichlarini yanada chuqurlashtirish, masalan, “bir yillik natija”, “barqaror ish”, “ta’limga qaytish”, “takroriy murojaatlar kamayishi” kabi indikatorlarni ham kuchaytirish kerak bo‘ladi.

Uchinchi shart — **mahalladagi boshqa subyektlar bilan uyg‘un ishlash**. Yoshlar muammosi bir idora doirasida hal bo‘ladigan masala emas. Masalan, ishsiz yoshga faqat motivatsiya yetmaydi; unga kasb kursi, bozor talabi, kredit, ish beruvchi va oilaviy muhit ham kerak bo‘ladi. Huquqbuzarlikka moyil yoshga faqat ogohlantirish emas, mazmunli bandlik, sport, mentorlik va psixologik yondashuv kerak bo‘ladi. Shu sababli yoshlar yetakchisining mahalla raisi, hokim yordamchisi, xotin-qizlar faoli, profilaktika inspektori, ta’lim muassasalari va tuman bo‘limlari bilan uzviy ishlashi hal qiluvchi omildir. Huquqiy hujjatlarda aynan idoralararo hamkorlik va vertikal boshqaruv tizimiga alohida urg‘u berilgani bejiz emas.

Yana bir muhim masala — **raqamlashtirish va insoniy muloqot o‘rtasidagi muvozanat**. Elektron platformalar, “Yoshlar daftari”, KPI va planshetlar tizimni tartibli va nazorat qilinadigan qiladi. Lekin yosh bilan ishlashda raqamli baza o‘zi yetarli emas. Statistika ism borligi bilan muammo hal bo‘lib qolmaydi. Yoshning qalbidagi ikkilanish, oiladagi tanglik, o‘qishga qiziqmaslik, kelajakdan qo‘rquv kabi masalalarni faqat jonli muloqot ochib beradi. Demak, yoshlar yetakchisining eng katta kuchi planshetda emas, mahalladagi ishonchli munosabatda. Raqamlashtirish uning ishini yangillashtirishi kerak, biroq uning o‘rnini bosmasligi kerak. Davlatning bu sohada raqamlashtirishni kuchaytirishi to‘g‘ri yo‘l, ammo buning markazida baribir inson turishi lozim.

Shunday qilib, “Bir mahalla – bir yetakchi” g‘oyasi aslida bitta lavozim yaratish emas, balki yoshlar taqdiriga mahalla miqyosida egasi borligini bildiruvchi ijtimoiy tamoyildir. Bu tamoyilning ichida mas’uliyat, manzillilik, qamrov, raqamlashtirish va ijtimoiy sheriklik g‘oyalari mujassam. Uning muvaffaqiyati esa bitta narsaga bog‘liq: yoshlar yetakchisi davlat topshirig‘ini bajarayotgan xodim

bo‘lib qoladimi yoki mahalla yoshlari taqdiriga chin ma’noda daxldor yetakchiga aylanadimi. Aynan shu savol tizimning kelajakdagi sifatini belgilaydi.

Xulosa

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki, O‘zbekistonda mahallalarda joriy etilgan yoshlar yetakchisi instituti yoshlar siyosatini amaliy, manzilli va natijaga yo‘naltirilgan shaklga keltirgan muhim boshqaruv yechimidir. 2022-yildan boshlab har bir mahallada yoshlar yetakchisi lavozimi joriy etilgani, unga aniq vazifalar yuklatilgani, faoliyati KPI asosida baholanayotgani, ish jarayoni raqamlashtirilayotgani va butun tizim vertikal boshqaruv modeli bilan qo‘llab-quvvatlanayotgani bu institutning strategik ahamiyatini tasdiqlaydi.

Rasmiy natijalar 9 452 mahallada 8,3 million yoshning ehtiyoji va salohiyati o‘rganilgani, 377 ming yosh ish bilan ta‘minlangani, 152 742 yoshga yer ajratilgani va sezilarli ishlab chiqarish natijasiga erishilgani kabi ko‘rsatkichlar orqali mahallabay ishlash tizimining ko‘lami va amaliy quvvatini namoyon etadi. Bu raqamlar yoshlar yetakchisi instituti to‘g‘ri tashkil etilganda u nafaqat ijtimoiy-madaniy faollikni, balki iqtisodiy bandlik va hududiy rivojlanishni ham rag‘batlantirishi mumkinligini ko‘rsatadi.

Eng muhimi, yoshlar yetakchisi mahalladagi yoshni “muammo obyekti” sifatida emas, “imkoniyat egasi” sifatida ko‘rishga xizmat qiladigan yangi yondashuvni kuchaytirmoqda. U yoshni eshitadi, ro‘yxatga oladi, yo‘naltiradi, qo‘llab-quvvatlaydi va jamiyatga bog‘laydi. Shu bois “Bir mahalla – bir yetakchi” degan ibora shunchaki ma‘muriy formula emas; u yoshlar kelajagini mahalla darajasida qurish g‘oyasining ifodasidir. Agar bu institut kadr sifati, hamkorlik, raqamli boshqaruv va insoniy yondashuv uyg‘unligida rivojlantirilsa, u mahalladagi yoshlar taqdirini o‘zgartiruvchi eng samarali mexanizmlardan biriga aylanishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-92-son qarori. “Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”. – Toshkent, 2022.
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 312-son qarori. “Mahallalarda yoshlar bilan ishlashni tashkil etish tartibi to‘g‘risida”. – Toshkent, 2022.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 608-son qarori. “Yilning eng namunali mahalla yoshlar yetakchisi” tanlovini tashkil etish to‘g‘risida. – Toshkent, 2023.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-81-son farmoni. Mahalla tizimini yanada rivojlantirishga oid normativ hujjat. – Toshkent, 2022.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-49-son qarori. Mahalla tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari. – Toshkent, 2026.
6. O‘zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi. Yoshlar siyosati va mahallalarda yoshlar bilan ishlash bo‘yicha rasmiy ma’lumotlar va tahlillar. – 2024–2025.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot xizmati. Yoshlar bandligi va ijtimoiy loyihalar bo‘yicha rasmiy statistik ma’lumotlar. – 2024–2025.
8. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi. Aholi, yoshlar bandligi va ijtimoiy ko‘rsatkichlar bo‘yicha statistik to‘plamlar. – Toshkent, 2024–2025.
9. Lex.uz milliy qonunchilik bazasi. O‘zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlari. – <https://lex.uz>
10. Gov.uz portali. Yoshlar siyosati va mahallalarda amalga oshirilayotgan islohotlar bo‘yicha yangiliklar. – <https://gov.uz>
11. Karimov, I. A. “Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch”. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
12. Mirziyoyev, Sh. M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi”. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.

Research Science and Innovation House